

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (S. Lazari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Muruianu, V. Negru, N. Budăi)

Î N C H E I E R E

21 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Burduja împotriva Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni și Dorel Madan privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat, împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data de 26 noiembrie 2014, Alexandra Burduja a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dorel Madan, intervenient accesoriu Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, privind încasarea prejudiciului material în mărime de 13 516,38 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 mai 2014 s-a produs accidentul rutier, vinovat fiind recunoscut Dorel Madan, care conducând automobilul în stare de ebrietate avansată a tamponat-o, cauzându-i leziuni corporale care prezintă pericol pentru viața și sănătatea persoanei și care au fost calificate ca vătămări corporale grave.

A menționat că în urma cauzării vătămarilor corporale, a suferit un prejudiciu material în sumă totală de 13 516,38 lei, ce reprezintă cheltuielile suportate pentru procurarea medicamentelor.

Totodată, prin acțiunile infracționale intenționate ale lui Dorel Madan, manifestate prin conducerea intenționată a automobilului în stare de ebrietate avansată și comiterea accidentului rutier soldat cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, i-au fost provocate suferințe psihice, precum și familiei sale, întrucât fiind mamă a doi copii, din cauza accidentului produs nu are posibilitate să îngrijească de copiii săi, să participe la educarea acestora, fiind în imposibilitate de a se deplasa de sine stătător, astfel fiindu-i cauzat prejudiciu moral în mărime de 300 000 lei.

A susținut că în rezultatul traumelor provocate în urma accidentului, deja a treia oară pe o perioadă de jumătate de an, a fost nevoită să fie internată în spital pe

perioadă de 15 zile, iar la data de 11 septembrie 2014, a fost supusă pentru a treia oară la intervenție chirurgicală la genunchiul drept.

Consideră că Dorel Madan urmează să-i achite compensații pentru suferințele psihice provocate în legătură cu infracțiunea comisă, cât și pentru vătămarea gravă a sănătății.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele acțiunii înaintînd pretențiile față de Dorel Madan și copîrîtul Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, prin care a solicitat încasarea din contul Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni a prejudiciului material în mărime de 30 666,93 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 13 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, s-a respins solicitarea reprezentantului reclamantului Madan Dorel, avocatului Dudulica Liubomir, privind încetarea procesului pe capătul de cerere al reclamantei Burduja Alexandra privind recuperarea prejudiciului moral cauzat și anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, aplicate prin încheierea instanței de judecată.

Prin decizia din 17 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul declarat de către avocatul Dudulica Liubomir, în interesele lui Madan Dorel și s-a menținut încheierea din 13 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele acțiunii înaintînd pretențiile față de Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni și copîrîtul Dorel Madan, prin care a solicitat încasarea din contul Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni a prejudiciului material în mărime de 137 830,71 lei, încasarea din contul lui Madan Dorel a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin hotărîrea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat în beneficiul reclamantei Burduja Alexandra din contul Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni ca compensare a prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier produs la 10 mai 2014, suma de 129 080,71 lei, ca recuperare a prejudiciului moral cauzat s-a încasat din contul lui Madan Dorel suma de 100 000 lei, cât și cheltuielile de judecată în mărime de 5000 lei, în total suma de 105 000 lei, în rest cerințele reclamantului s-au respins.

S-a încasat din contul Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 3872,43 lei.

Prin hotărîrea suplimentară din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a încasat din contul Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni în beneficiul statului, ca recuperare a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei dispuse de instanța de judecată în mărime de 1317 lei.

Prin decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Madan Dorel, prin intermediul avocatului Dudulica Liubomir.

S-a admis apelul declarat de Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni.

S-a modificat hotărîrea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea încasării prejudiciului material, cu micșorarea sumei de

129 080,71 lei pînă la suma de 84 925 lei și cu micșorarea proporțională a taxei de stat încasate în instanța de fond, de la suma de 3 872,43 lei pînă la suma de 2547,75 lei, în rest hotărîrea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și hotărîrea suplimentară din 15 februarie 2018 s-au menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a constatat că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile primei instanțe cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier, în mărime de 129 080,71 lei, rezultă din însumarea greșită a sumelor ce derivă din actele confirmative prezentate întru suportarea cheltuielilor medicale. Analizînd bonurile de plată prezentate, verificînd corectitudinea sumei încasate de către instanța de fond, cu titlu de prejudiciu material, s-a stabilit că suma care urmează a fi încasată cu titlu de prejudiciu material este de 84 925,55 lei.

A menționat că prejudiciul moral reprezintă o totalitate de suferințe fizice și psihice (morale) ce le suportă persoana în urma acțiunilor ilicite săvîrșite de autorul prejudiciului, astfel în cazul dat există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului cauzat, ce indică la temeinicia concluziei primei instanțe privind încasarea prejudiciului moral din contul lui Madan Dorel în mărime de 100 000 lei.

A stabilit că prima instanță în mod corect și legal a încasat din contul lui Madan Dorel și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

La data de 04 septembrie 2018 Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea hotărîrii din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului recurentul a indicat prevederile art.432 alin. (1), (2) lit.a), c) și alin.(4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul său cu hotărîrile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că instanțele de judecată nu au dat apreciere corespunzătoare probelor și argumentelor expuse de către Dorel Madan și au constatat eronat situația de fapt și de drept, pronunțînd o hotărîre neîntemeiată.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 24 iulie 2018 (f.d.143), în circumstanțele menționate, recursul declarat la 04 septembrie 2018 de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor

invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dorel Madan, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh